

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáckové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: **České dráhy, a.s.**, IČO: 70994226
se sídlem Praha 1, nábreží Ludvíka Svobody 1222/12

proti

žalovanému: **Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře**
se sídlem Praha 1, Myslíkova 171/31

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany před nezákonným zásahem a žádal, aby soud vydal rozsudek, podle kterého:
 - I. ne zahájení řízení žalovaným proti Správě železnic, státní organizace, IČO: 70994234, (dále jen „Správa železnic“) o přestupku podle § 52 odst. 7 písm. c) zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, (dále jen „zákon o drahách“), jehož se mohla dopustit tím, že přidělila kapacitu dráhy společnosti RegioJet, a.s., IČO: 28333187, v úseku Brno hl. n. – Kolín přes Havlíčkův Brod, s novými zastávkami v Kolíně, Havlíčkově Brodě a Žďáru nad Sázavou pro jízdní řád 2021/2022 je nezákonným zásahem vůči žalobci.
 - II. žalovanému se přikazuje zahájit do 3 dnů od právní moci rozsudku proti Správě železnic řízení o přestupku podle § 52 odst. 7 písm. c) zákona o drahách, jehož se mohla dopustit tím, že přidělila kapacitu dráhy společnosti RegioJet, a.s., IČO: 28333187, v úseku Brno hl. n. – Kolín přes Havlíčkův Brod, s novými zastávkami v Kolíně, Havlíčkově Brodě a Žďáru nad Sázavou pro jízdní řád 2021/2022, a to spolu s řízením o náhradě škody způsobené případně uvedeným přestupkem Správou železnic podle § 89 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupek a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“).

2. V podané žalobě žalobce uvedl, že skutečnost, že žalovaný nezahájil řízení o přestupku podle § 52 odst. 7 písm. c) zákona o drahách výrazně zasahuje do subjektivních práv žalobce jakožto dopravce poskytujícího veřejné služby v přepravě cestujících, který se tak nemůže v adhezním řízení podle § 89 přestupkového zákona, ani jinak domáhat na přidělci (Správa železnic) újmy způsobené žalobci tím, že přidělce přidělil kapacitu dráhy v rozporu s § 34d odst. 1 zákonem o drahách. Tvrdil, že nečinností žalovaného je dotčeno subjektivní hmotné právo žalobce na ochranu jeho zájmů jakožto dopravce poskytujícího veřejné služby v přepravě cestujících, aniž by bylo možné se jej úspěšně domáhat jinak než touto žalobou. Tím je splněna podmínka aktivní legitimace, kterou předpokládá rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39.
3. Dále uvedl, že jestliže žalovaný dosud jako věcně příslušný správní orgán konstatoval, že k porušení § 34d odst. 1 zákona o drahách nedošlo, a jestliže ani není možné provést test hospodářské vyváženosti podle prováděcího nařízení Komise 2018/1795, kterým se stanoví postup a kritéria pro provedení testu hospodářské vyváženosti podle článku 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU, nelze se s ohledem na § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, (dále jen „o. s. ř.“), domáhat náhrady škody pro porušení zákona ve sporném civilním řízení soudním. Jelikož žalovaný nevydal ve věci rozhodnutí ve smyslu § 7 odst. 2 o. s. ř., nelze se domáhat nápravy podle části páté o. s. ř.
4. Rovněž poznamenal, že § 34d zákona o drahách představuje transpozici čl. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru, ve znění směrnice 2016/2370 (dále jen „směrnice“). Nařízení čl. 11 směrnice provádí. Jedná se tedy o úpravu přístupu podle čl. 56 odst. 1 písm. f) směrnice, která podle čl. 56 odst. 2 směrnice 2012/34 spadá do působnosti žalovaného. Rozhodnutí žalovaného nezahájit řízení o přestupku podle § 52 odst. 7 písm. c) zákona o drahách tak představuje rozhodnutí přezkoumatelné soudem podle čl. 56 odst. 10 směrnice. Pokud by tedy nebylo možné domáhat se soudního přezkumu podle účinných ustanovení národního práva, domáhal se žalobce přímého účinku čl. 56 odst. 10 směrnice.
5. Soud se před tím, než se zabýval žalobou samotnou, musel vypořádat s otázkou, zda jsou splněny podmínky řízení.
6. Při posouzení této otázky soud vyšel z následně uvedené právní úpravy:
 - Podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen s. ř. s.) nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.
 - Podle § 82 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
7. Žalobce v podané žalobě spatřoval nezákonný zásah ve skutečnosti, že žalovaný nezahájil se Správou železnic řízení o přestupku podle § 52 odst. 7 písm. c) zákona o drahách a s ním spojené řízení o náhradě škody. Nezahájení výše uvedeného přestupkového řízení, od kterého lze případně řízení o náhradě škody odvíjet, ze své podstaty nemůže být pro

žalobce, jakožto potenciálně poškozeného, nezákonným zásahem podle § 82 s. ř. s. Žalobce totiž nemá veřejné subjektivní právo na kladné vyřízení svého podnětu k zahájení přestupkového řízení. Stejně tak žalobě nemá právo, aby žalovaný na základě jeho podnětu zahájil přestupkové řízení vůči Správě železnic a případně v přestupkovém řízení této organizaci uložil trest a povinnost k náhradě škody. Nezahájení přestupkového řízení ze strany žalovaného se Správou železnic se tak nemohlo žádným způsobem negativně projevit ve sféře veřejných subjektivních práv či povinností žalobce. Žalobcova veřejná subjektivní práva a povinnosti uvedeným postupem nemohly být dotčeny. Účelem přestupkového řízení totiž je primárně rozhodování o vině a trestu za porušení práva, nikoliv otázka případné náhrady škody.

8. K obdobnému závěru ostatně dospěl i rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 26. 3. 2021, 6 As 108/2019-39, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl, že *„žalobní legitimaci pro podání zásahové žaloby nemá ten, kdo by se nemohl bránit žalobou proti rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s., které eventuálně z takto započatého správního řízení může vzejít“*. Dále pak Nejvyšší správní soud výslovně konstatoval *„[N]apříklad poškozený se tak nemůže domáhat zahájení přestupkového řízení proti podezřelému z přestupku, neboť poškozený či jiné osoby odlišné od obviněného nemohou napadat výrok správního rozhodnutí týkající se viny či sankce, včetně výroku o zastavení řízení o přestupku. Posouzení viny a případné uložení sankce v rámci správního trestání se totiž odehrává výlučně ve vztahu státu a obviněného. Třetí osoba (ať již je touto osobou jiný obviněný, poškozený nebo jiná osoba) nemá subjektivní právo domáhat se zahájení řízení o správním deliktu s jiným subjektem nebo požadovat uznání jeho viny (srov. k tomu z početné judikatury např. rozsudky ze dne 31. 10. 2007, čj. 2 As 46/2006-100, č. 2276/2011 Sb. NSS, nebo ze dne 11. 3. 2008, čj. 8 As 46/2007-98, detailněji pak rozsudek ze dne 29. 1. 2015, čj. 8 AfS 25/2012-351, Philips Electronics a další, body 208 a 209).“*.
9. Pro úplnost soud dále uvádí, že nepřisvědčil závěru žalobce, že se nelze s ohledem na § 7 odst. 1 s. ř. s. domáhat náhrady škody pro porušení zákona ve sporném civilním řízení. Soud totiž neshledal žádnou překážku, která by žalobci v případném uplatnění práva na náhradu škody vůči Správě železnic bránila. Má-li tak žalobce za to, že mu jednáním Správy železnic byla způsobena škoda, má právo podat žalobu na náhradu škody. Na uvedeném závěru nic nemůže změnit skutečnost, zda žalovaný zahájil a vedl se Správou železnic přestupkové řízení, či nikoliv, případně zda byla tato organizace uznána vinou ze spáchání přestupku, či nikoliv. Poškozený má totiž nezávisle na výsledku přestupkového řízení možnost domáhat se náhrady škody v řízení před soudem podle o. s. ř. (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2715/2013).
10. Rovněž odkaz žalobce na přímý účinek čl. 56 odst. 10 směrnice nepovažuje soud za relevantní. Rozhodnutí, na která předmětný článek odkazuje a která podléhají soudnímu přezkumu, jsou jednoznačně vymezena v čl. 56 odst. 1 směrnice. Mezi tato rozhodnutí pak rozhodnutí ve věci přestupku nelze v žádném případě podřadit. Žalobcem avizovaný čl. 56 odst. 1 písm. f) směrnice se týká vlastní úpravy přístupu k železniční infrastruktuře a službám podle čl. 10 až 13 směrnice, nikoliv řízení o přestupku. Obě tato řízení, tj. řízení ve věci přístupu k železniční infrastruktuře a službám a přestupkové řízení, mají zcela odlišný předmět a rovněž i účastníky řízení a procesní pravidla. V žádném případě pak tato řízení nelze zaměňovat nebo je jakkoliv směšovat.
11. Protože se žalobce domáhal ochrany před jednáním žalovaného, které však ze své podstaty nemůže být nezákonným zásahem, soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.

s § 82 s. ř. s. odmítl, neboť chybí podmínka řízení spočívající v přípustitelném tvrzení nezákonného zásahu a tento nedostatek je neodstranitelný.

12. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26. května 2022

Mgr. Milan Tauber v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. F.